

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

PROJEKTS

„Informācijas saņemšanas pakalpojumu kvalitātes paaugstināšana jauniešiem Madonas novadā”

(vienošanās NR.1DP/1.5.1.3.2/09/APIA/SIF/019/13)

Vispārējie rādītāji darbā ar jaunatni Madonas novadā. ZIŅOJUMS

Šis ziņojums „Vispārējie rādītāji darbā ar jaunatni Madonas novadā” ir veidots ar Eiropas Savienības Eiropas Sociālā fonda un Latvijas valsts finansiālu atbalstu. Par ziņojuma „Vispārējie rādītāji darbā ar jaunatni Madonas novadā” saturu atbild Madonas novada pašvaldības iestāde Madonas Bērnu un jauniešu centrs .

Vispārējā informācija par pašvaldību

Šajā sadaļā nepieciešams atspoguļot pieejamo statistisko informāciju, lai radītu vispārēju priekšstatu par pašvaldību un iespēju veikt rezultātu salīdzināšanu ar citām pašvaldībām.

1	Pašvaldības nosaukums	Madonas novads
2	Teritorijas lielums (km²)	2153.4 km ²
3	Iedzīvotāju skaits	27589 (uz 2011. gada 1.janvāri)
4	Jauniešu (13-25 gadu vecumā) skaits pašvaldībā (oficiālā statistika)	Uz 2010.gada 1.novembri Madonas novadā dzīvo 5695 jaunieši, no tiem -skolēni 3330, -darba meklētāji 507 jaunieši, t.i. 15,8% no kopējā bezdarbnieku skaita *nav statistikas par strādājošiem jauniešiem.
5	Jauniešu skaits pašvaldībā attiecībā pret pārējiem iedzīvotājiem (procentuālais iedalījums)	Jauniešu (13-25 g. v.) skaits pašvaldībā - 20,4% no visiem novada iedzīvotājiem (27 878)
6	Reģistrēto biedrību un nodibinājumu skaits,	01.09.2006. ir reģistrētas 135

	kuras darbojas pašvaldībā	nevalstiskās organizācijas.(Madonas raj.) Uz 2008.gadu - 144 biedrības, nodibinājumi un reliģiskas organizācijas .
7	Jaunatnes organizāciju¹ skaits pašvaldībā	Jaunatnes organizācijas: -Bērzaunes pagasta bērnu un jauniešu apvienība „Rīts” - Biedrība "Kalsnavas jaunieši" - Ļaudonas pagastā, biedrība Jauniešu centrs "ACS" - Praulienas pagastā, biedrība "Skudras" (bērni, jaunieši un viņu ģimenes) -Madonā, biedrība "Melnais piens" -Biedrība „Mēs saviem bērniem”(Bērni, jaunieši ar funkcionāliem traucējumiem un bērni, jaunieši ar īpašām vajadzībām un viņu ģimenes) - Biedrība „Sporta klubs ”Ozolciems” - Austrumu cīņu biedrība "SINOBI KAI DODŽO" - Vestienas Bērnu un jauniešu klubiņš „Mēs”, - Madonā – „Par un Pret”
8	Biedrību un nodibinājumu skaits, atsevišķi norādot jaunatnes organizācijas, ar kurām pašvaldība sadarbojas	visi iepriekšminētie 7. punktā
9	Izglītības iestāžu skaits un izglītojamo skaits:	
	9.1. Pirmsskolas izglītības iestādes / izglītojamo skaits	10 p.i.i. – 950 izglītojamie -Madonas pilsētas PII „Kastanītis” -Madonas pilsētas PII „Priedīte” -Madonas pilsētas PII „Saulīte” -Aronas pagasta PII „Sprīdītis” -Bērzaunes pagasta PII „Vārpiņa” -Dzelzavas pagasta PII „Rūķis” -Lazdonas pagasta PII -Ļaudonas pagasta PII „Brīnumdārzs” -Kalsnavas PII „ Lācītis Pūks” 7 pirmsskolas iestādes darbojas pie pamatskolām – 216 audzēkņi , kopā 1166 izglītojamie
	9.2. Vispārizglītojošās skolas: 9.2.1.Pamatskolas / izglītojamo skaits 9.2.2.Vidusskolas / izglītojamo skaits	Pamatskolas 13 /kopā 1145 audzēkņi -Barkavas pamatskola -Bērzaunes pamatskola -Degumnieku pamatskola -Dzelzavas pamatskola -Kalsnavas pamatskola -Kusas pamatskola

¹ Atbilstoši Jaunatnes likumā ietvertajiem kritērijiem, 6.pants.

		-Lazdonas pamatskola -Liezēres pamatskola -Mārcienas pamatskola -Mētrienas pamatskola -Praulienas pamatskola -Sarkaņu pamatskola -Vestienas pamatskola Vidusskolas 5 / kopā 1810 audzēkņi -Ļaudonas vidusskola -Madonas pilsētas 1. vidusskola -Madonas pilsētas 2. vidusskola -Madonas vakara un neklātienas vidusskola -Madonas Valsts ģimnāzija
	9.3. Speciālās skolas / izglītojamo skaits	1 / 103 audzēkņi Dzelzavas speciālā internātskola
	9.4. Profesionālās izglītības iestādes / izglītojamo skaits	Barkavas arodvidusskola- 262
	9.5. Augstskolas un koledžas / izglītojamo skaits	1.Rīgas Pedagoģijas un izglītības vadības akadēmijas Madonas filiālē - 33 2. Rēzeknes Augstskolas filiālē - 32
	9.6. Interesešu izglītības iestādes / izglītojamo skaits	Madonas Bērnu un jauniešu centrs - 424
	9.7. Profesionālās ievirzes izglītības iestādes / izglītojamo skaits	Madonas Mākslas skola – 110 Madonas mūzikas skola – 282 Madonas Bērnu sporta skola- 605
10	Skolēnu / studentu skaits uz 10 000 iedzīvotāju	Nav informācijas
11	Jauniešu bezdarbnieku skaits (no visiem bezdarbniekiem, procentuāli)	
	507 jaunieši, t.i. /15.8% NVA pasākumos, statistikā un iekšējos normatīvajos aktos, jaunietis ir vecumā no 15 – 24 gadiem. Atbilstoši bezdarbnieku un darba meklētāju atbalsta likumam bezdarbnieku statusu var iegūt persona no 15 gadu vecuma.	
12	Jauno uzņēmēju (līdz 25 gadiem) skaits	Nav informācijas, izņemot tā ir par skolēnu mācību uzņēmumiem: 2010./2011.m.g. – 10 2009./2010. – 7 2008./2009. – 13 2007./2008. - 13
13	Ievēlēto jauniešu (līdz 25 gadiem) skaits pašvaldības domē, padomē	Uz 2009.gada pašvaldību vēlēšanām - 1
14	Pašvaldības tiesībsargājošo institūciju redzeslokā esošo jauniešu procentuāla attiecība pret kopējo jauniešu skaitu	
	0,88% VP VRP Madonas iecirkņa Kārtības policijas nodaļas n/g likumpārkāpēju uzskaitē no Madonas novadā sastāv 50 nepilngadīgie, vai 83% no kopējā n/g uzskaitē esošo skaita Madonas iecirknī (Madonas pilsēta- 16; Aronas pag.- 4; Liezēres, Ošupes pag.- pa 7 katrā; Kalsnavas, Dzelzavas, Mārcienas pag.- pa 3 katrā; Bērzaunes, Ļaudonas, Barkavas pag.- pa 2 katrā; Praulienas pag.-1)	
15	Jauniešu izdarītie likumpārkāpumi pašvaldībā attiecībā pret kopējo noziedzīgo nodarījumu skaitu	Skat.14 punktu Salīdzinot ar 2009.gadu, 2010.gadā samazinājies nepilngadīgo izdarīto noziedzīgo nodarījumu skaits.

1. Institucionālā sistēma darba ar jaunatni īstenošanai un darba ar jaunatni koordinācija

Jaunatnes likums nosaka, ka pašvaldība, pildot savas funkcijas, piedalās valsts jaunatnes politikas īstenošanā. Tāpat arī Jaunatnes likumā ir noteikts, ka pašvaldība var izveidot institucionālu sistēmu, lai nodrošinātu darbu ar jaunatni, nosakot atbildīgo institūciju vai ieceļot jaunatnes lietu speciālistu — personu, kas plāno, veic un koordinē darbu ar jaunatni, izveidojot jaunatnes lietu konsultatīvo komisiju vai paredzot citu kārtību, kādā veicams darbs ar jaunatni. Ja pašvaldība izveido jaunatnes lietu konsultatīvo komisiju, kas veicina vietējās jaunatnes politikas saskaņotu izstrādi un īstenošanu, kā arī jauniešu līdzdalību lēmumu pieņemšanā, tās sastāvā jāiekļauj pašvaldības speciālistus, kuri veic darbu ar jaunatni, jaunatnes organizāciju, jauniešu iniciatīvu grupu vai citu biedrību un nodibinājumu, kas veic darbu ar jaunatni, pārstāvjus. Detalizēts apraksts par institucionālo sistēmu darba ar jaunatni īstenošanai skat. 1.pielikumā.

Radītājs	Atbilstība
1.1. Noteikta atbildīgā pašvaldības persona par darba ar jaunatni koordinēšanu (piemēram, jaunatnes lietu speciālists), kura pienākumi un uzdevumi atbilst jaunatnes lietu speciālista profesijas standartā iekļautajām prasībām.	Jā
<p>Madonas Bērnu un jauniešu centrs. Jaunatnes lietu metodiķe -0,5 slodze. Galvenie uzdevumi: Organizēt novada jauniešu konferences, seminārus, pieredzes apmaiņas pasākumus; Organizēt jauniešu piedalīšanos ar jaunatnes darbu saistītajos reģionālajos un valsts pasākumos; Sadarboties ar dažādām valsts, pašvaldību institūcijām jaunatnes jomā;</p> <p>Pagastos, kur ir jauniešu iniciatīvu centri, darbojas jaunatnes darbinieki – Madonas JIC „Burbulis”, Centra funkcijās ietilpst radīt jauniešiem iespējas kā saturīgāk pavadīt savu brīvo laiku. Mērķis atbalstīt un veicināt Madonas jauniešu iniciatīvas, iesaistīt jauniešus savas dzīves kvalitātes veidošanā. Galvenās darbības prioritātes : Darbs ar jauniešiem, viņiem saistošu ideju, aktivitāšu piedāvāšana, kas pilnveidotu saturīgāk pavadīt brīvo laiku. Normatīvo dokumentu izveide/iekšējās kārtības noteikumi, darba plāni, to realizēšana u.c.</p> <p>Ļaudonas JIC „Acs”: Centra mērķis ir radīt labvēlīgus apstākļus jaunatnes pašiniciatīvai un līdzdalībai sabiedriskajā dzīvē. Darbības uzdevumi ir radīt jauniešiem iespēju pulcēties vienkopus, rosināt kopīgi plānot un lietderīgi pavadīt brīvo laiku, nodrošināt jauniešu interesēm atbilstošu informāciju, veicināt brīvprātīgā darba iegūšanas pieredzi, veicināt sabiedrisko aktivitāti.</p> <p>Kalsnavas jauniešu centrs: Galvenais centra mērķis ir sniegt Jaunkalsnavas jauniešiem iespēju saturīgi pavadīt savu brīvo laiku. Centriņš atrodas Kalsnavas pagasta pārvaldes funkcionālajā pakļautībā. Centrā darbojas jaunatnes koordinators.</p> <p>Praulienas jauniešu centrs: Darbības profils –brīvā laika pavadīšanas vieta, dažādas sporta aktivitātes , darba laiks – plkst. 15.00-22.00</p> <p>Bērzaunes jauniešu centrs „Rīts”: Bērzaunes pagasta pārvaldē strādā Jaunatnes lietu speciālists. Jaunatnes lietu speciālists veic darbu ar jaunatni, sadarbojoties ar jaunatnes politikas īstenošanā iesaistītajām personām. Īsteno un koordinē informatīvus un izglītojošus pasākumus, projektus un programmas jaunatnes politikas jomā, veicina jauniešu brīvprātīgo darbu un līdzdalību</p>	

<p>lēmumu pieņemšanā un sabiedriskajā dzīvē, konsultē jauniešus jaunatnes politikas jomā, tajā skaitā par pasākumu, projektu un programmu izstrādi un īstenošanu, kā arī veicina jauniešu personības attīstību.</p> <p>Funkcionālā pakļautība -Bērzaunes pagasta pārvaldei.</p> <p>Vestienas JC:</p> <p>Darbs ar nepilngadīgajiem jauniešiem. Struktūra : sociālā dienesta darbinieks pagastā.</p> <p>Funkcionālā pakļautība : Madonas novada sociālais dienests</p> <p>Galvenās darbības prioritātes: sociālo pakalpojumu nodrošināšana jauniešiem</p> <p>Lazdonas pagasta pārvalde :</p> <p>Piesaistot līdzekļus no Sorosa Fonds Latvija programmā „Pārmaiņu iespēja skolām”, projekta nosaukums-„Durvis ir atvērta-nāc un sāc!” projekta rezultātā uz Lazdonas pamatskolas materiāli tehniskās bāzes ir izveidots brīvā laika centrs.</p> <p>Dzelzavas pagastā atvērta brīvā laika pavadīšanas saieta nams „Kāre”.</p>	
<p>1.2. Noteikta atbildīgā iestāde (vai iestādes struktūrvienība) par darbu ar jaunatni īstenošanu un koordinēšanu pašvaldībā</p>	<p>Jā</p>
<p>Madonas Bērnu un jauniešu centrs.</p> <p>Galvenie uzdevumi ir:</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizē bērnu un jauniešu interešu izglītību, -nodrošina mērķtiecīgu brīvā laika un atpūtas organizēšanu nometnēs, sporta un kultūras pasākumos; -īsteno darbu ar jaunatni, sadarbojoties ar Madonas novada jauniešu centriem, jauniešu organizācijām un skolēnu pašpārvaldēm; - iesaista Centra darbībā bērnus un jauniešus no sociālā riska grupām; - veic interešu izglītības, audzināšanas un jaunatnes darba organizatoriski metodisko un informatīvo darbību Madonas novadā; -organizē starptautiskos, valsts, novada un Centra interešu izglītības pasākumus; -izstrādā un īsteno pedagogu tālākizglītības un pedagogu un vecāku neformālās izglītības programmas. <p>Vairāk par BJC darbību - www.madona.lv</p>	
<p>1.3. Izveidota amata vieta „jaunatnes lietu speciālists” atbilstoši jaunatnes lietu speciālista profesijas standartā iekļautajam pienākumu un uzdevumu aprakstam</p>	<p>Daļēji</p>
<p>Metodiķes (0,5 slodze) jaunatnes lietās galvenie pienākumi:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Organizēt novada jauniešu konferences, seminārus, pieredzes apmaiņas pasākumus, -Organizēt jauniešu piedalīšanos ar jaunatnes darbu saistītajos reģionālajos un valsts pasākumos. -Sadarboties ar dažādām valsts, pašvaldību institūcijām jaunatnes jomā, 	
<p>1.4 Nodrošināta jaunatnes lietu speciālistu apmācība atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem „Jaunatnes lietu speciālistu apmācības kārtība” (ja attiecināms)</p>	<p>Jā</p>
<p>Apmācības izgājuši –</p> <p>Bērzaunes pag. - 2009-2010. gadā apgūta 80 stundas jaunatnes lietu speciālistu apmācības programma . Apliecība Nr. 14013 2010. gada 10. jūnijā Rīgā.</p> <p>2011. gada martā projekta ietvaros plānots apmācīt 24 jaunatnes lietu speciālistus Madonas novadā, atbilstoši MK noteikumiem</p>	
<p>1.5 Noteiktas un uzskaitītas darbā ar jaunatni iesaistītās personas (institūcijas) un to kompetence pašvaldības darbu ar jaunatni īstenošanā</p>	<p>Jā</p>
<p>Madonas Bērnu un jauniešu centrs (Jaunatnes politikas pašvaldībā īstenošana: plānošana un koordinēšana),</p> <p>6 jaunatnes iniciatīvu centri ar 6 darbiniekiem,</p>	

20 skolu direktoru vietnieki audzināšanas darbā,	
1.6 Izveidota un darbojas pašvaldības jaunatnes lietu konsultatīvā komisija vai cits mehānisms darbā ar jaunatni iesaistīto personu sadarbībai atbilstoši rekomendētam uzdevumu aprakstam²	Daļēji
<p>Ir izveidots un tiek virzīts tālāk uz apstiprināšanu pašvaldībā jaunatnes lietu konsultatīvās komisijas nolikums</p> <p>Komisijai būs šādi pamatuzdevumi:</p> <ul style="list-style-type: none"> -nodrošināt pašvaldības iestāžu un struktūrvienību sadarbību jautājumos, kas attiecas uz jauniešiem; -apkopot un analizēt informāciju par jauniešu problēmām, vajadzībām un interesēm pašvaldībā; -izstrādāt priekšlikumus pašvaldības darba ar jaunatni īstenošanai un valsts jaunatnes politikas pilnveidei; -izstrādāt priekšlikumus jauniešu iesaistīšanai politiskās, ekonomiskās, sociālās un kultūras dzīves aktivitātēs; -izstrādāt priekšlikumus jauniešu līdzdalības un iniciatīvu nodrošināšanai; -sniegt priekšlikumus pašvaldības vadībai finansu plānošanai darbam ar jaunatni. <p>Komisijai ir šādas tiesības:</p> <ul style="list-style-type: none"> -pieprasīt un saņemt ar pašvaldības starpniecību no valsts un pašvaldības iestādēm komisijas uzdevumu izpildei nepieciešamo informāciju; - uzaicināt piedalīties uz komisijas sēdēm ar padomdevēja tiesībām ekspertus un amatpersonas konsultāciju sniegšanai un ieteikumu sagatavošanai ar darbu ar jaunatni pašvaldībā saistītajos jautājumos; -konkrētu jautājumu risināšanai izveidot darba grupas; -ieteikt tēmas pētījumiem jaunatnes jomā; -normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā iesniegt atbildīgajai ministrijai, kas nodrošina vienotas valsts politikas izstrādi jaunatnes jomā un tās koordinētu īstenošanu, priekšlikumus par nepieciešamajiem grozījumiem normatīvajos aktos un valsts jaunatnes politikas attīstības plānošanas dokumentos. <p>Dalībnieki- pēc nolikuma plānoti – Komisijas sastāvā iekļauj pašvaldības speciālistus, kuri veic darbu ar jaunatni, jaunatnes organizāciju, jauniešu iniciatīvu grupu vai citu biedrību un nodibinājumu, kas veic darbu ar jaunatni, pārstāvjus saskaņā ar Jaunatnes likuma 5.panta piekto daļu</p>	
1.7 Izveidota un darbojas pašvaldības jauniešu dome atbilstoši rekomendētam uzdevumu aprakstam³	Jā
<p>Madonas novada jauniešu domes nolikums pieņemts jauniešu kongresā 29.01.2009. labots 12.01.2010.</p> <p>MNJD darbības mērķi:</p> <ul style="list-style-type: none"> -veicināt Madonas novada jauniešu pārstāvniecību MNJD; -veicināt Madonas novada jauniešu sadarbību, aktivitāti un līdzdalību sociālajās, politiskajās un kultūras norisēs vietējā, valsts un starptautiskā mērogā. <p>MNJD darbības uzdevumi:</p> <ul style="list-style-type: none"> -veicināt Madonas novada skolu, interešu izglītības iestāžu audzēkņu, pašpārvalžu un aktīvo novada jauniešu darbību un sadarbību; - pārstāvēt un aizstāvēt jauniešu intereses valstiskās un nevalstiskās institūcijās; - sadarboties ar citu novadu un starptautiskām skolēnu un jauniešu organizācijām; 	

² Papildus informāciju skatīt aprakstā 1.pielikumā „Institucionālā sistēma darbam ar jaunatni”.

³ Papildus informāciju skatīt aprakstā 1.pielikumā „Institucionālā sistēma darbam ar jaunatni”.

<p>-iepazīstināt jaunatni ar tās iespējām valstiskā un starptautiskā mērogā; -organizēt pasākumus, kas paredzēti jaunatnei.</p> <p>Dalībnieki – Madonas novada jaunieši vecumā no 13 līdz 25 gadiem 2009./2010.m.g. jauniešu dome sanāca 2-3x mēnesī, lēma par iesaistīšanos dažādos jauniešu pasākumos, kā arī pašu veidotus pasākumus –piem. Piparkūku cepšana Madonas pansionātā 2009., novada jauniešu iniciatīvu projektu konkursā realizēts projekts „Kolhozs „Cerība 09”” 2010.gada 10. decembrī notika Madonas novada jauniešu domes (MNJD) vēlēšanas. Aktīvai darbībai pieteicās un kandidātu motivācijas vēstules iesūtīja jaunieši vecumā no 13 līdz 25 gadiem, viņu vidū – skolēni, studenti, strādājošie jaunieši, jauniešu iniciatīvu centru un jauniešu biedrību pārstāvji no Bērzaunes , Kalsnavas, Kusas , Ļaudonas, Madonas un Mārcienas. Lai tiktu ievēlēti MNJD jaunieši rakstīja motivācijas vēstules, vēlēšanās iepazīstināja ar sevi un motivēja savu vēlmi darboties domē, pēc tam notika aizklātas vēlēšanas. Jauniešu domē iespēja iesaistīties ikvienam jauniešim neatkarīgi no pārstāvētās iestādes vai iepriekšējās pieredzes.</p>	
<p>1.8 Regulāri nodrošināta darbā ar jaunatni iesaistīto personu (jaunatnes lietu koordinatoru, jaunatnes lietu speciālistu un jaunatnes darbinieku) dalība apmācībās, tālākizglītības, neformālās izglītības pasākumos par jaunatnes politikas jautājumiem</p>	<p>Jā</p>
<p>Jaunatnes darbinieku semināri – 2009. gada februāris, maijs, <i>Pieredzes apmaiņa, līdzdalība, apmācība.</i> <i>2010. gadā – martā, maijā, novembrī.</i> Novada jaunatnes darbinieki izmanto IZM piedāvātās apmācības, pieredzes apmācības braucienus (vismaz 3 reizes gadā) Pašvaldība atbalsta speciālistu izglītošanos semināros, apmaksājot ceļa izdevumus nokļūšanai uz semināru.</p>	
<p>1.9 Izveidoti un darbojas jauniešu centri (jaunatnes iniciatīvu centri) atbilstoši rekomendētam uzdevumu aprakstam un darbības principiem⁴</p>	<p>Jā</p>
<p>Centru skaits Madonas novadā - 6 JIC „Burbulis” Madonā - atklāts 2007. gadā. pašvaldības interešu izglītības iestādes – Madonas bērnu un jauniešu centra struktūrvienība. Strādājam katru darba dienu no 14.00 -20.00. notiek dažādi pasākumi Piedāvā aktivitātes, kas balstītas uz jauniešu interesēm, iniciatīvas – sporta/galda teniss, novuss/ turnīri, filmu vakari. Ar projektu palīdzību tiek piesaistīts papildus finansējums nepieciešamajām aktivitātēm.</p> <p>Kalsnavas JIC: pagasta pārvaldes iestāde. Darbības profils – jauniešiem pieejamie pakalpojumu- galda spēles, prāta spēles, novuss, gaisa hokejs, TV, organizētie pasākumi.</p> <p>Praulienas JC: Darbības profils –brīvā laika pavadīšanas vieta, dažādas sporta aktivitātes , darba laiks – plkst. 15.00-22.00</p>	

⁴ Papildus informāciju skatīt aprakstā 1.pielikumā „Institucionālā sistēma darbam ar jaunatni”.

Ļaudonas JIC „Acs”: Izveidots 2006.gadā, pašvaldības struktūrvienība.

Bērzaunes B@J „Rīts”: pagasta pārvaldes iestāde. Jauniešu centrs Brīvā laika pavadīšanai ,Internets (viens dators), TV, galda teniss, Novuss, galda futbols, dažas galda spēles. Radošās darbnīcas (rotu gatavošana) izejmateriālus sedz pagasta pārvalde, pasniedzējam maksā biedrība, jauniešiem par brīvu līdz 16. gadiem, pēc 17.gadiem dalības maksa 0.50 santīmi. Līnijdejas (jauniešiem par brīvu), aerobika (dalības maksa).

Vestienas jauniešu centrs. Statuss – pašvaldības iestāde

Darbības profils – jauniešiem pieejami pakalpojumi,

- Brīvā interneta pieeja
- Intelektuālo spēļu spēlēšana
- Lietderīga brīvā laika pavadīšana

Darbības tēmas

- Radīt labvēlīgus apstākļus jauniešu intelektuālai un radošai attīstībai;
- Nodrošināt nepieciešamo atbalstu jauniešu iniciatīvām
- Sekmēt jauniešiem nepieciešamo zināšanu un prasmju apgūšanu ārpus formālās un interešu izglītības, īstenojot dažādus neformālās izglītības pasākumus, projektus un programmas

Aktivitātes

- Dažādu tematisko vakaru organizēšana
- Karaokes vakari

Dzelzavas pagastā atvērts brīvā laika pavadīšanas saieta nams „Kāre”(darbojas 2 mēnešus).

1.10 Ierīkotas un uzturētas publiski pieejamas vietas fizisko aktivitāšu un aktīvās atpūtas veikšanai (piemēram, izveidoti brīvpieejas sporta laukumi, stadioni, spēļu laukumi, sporta zāles, auto - moto trases, skeitparki, uzstādīti basketbola grozi u.c.)

Jā

Kalsnavas pagastā: BMX trase, Jauniešu aktīvās atpūtas laukums,sporta stadions, sporta zāle, uzstādīti 2 ielu basketbola grozi.

Bērzaunes pagastā Sauleskalnā atjaunots sporta laukums, projekta ietvaros 2009. gadā (pludmales volejbols, basketbols, vingrošanas stieņi uzstādīti. Bērzaunē pie dzīvojamajām mājām pludmales volejbola laukums.

Sporta halle Madonā un Sporta bāze "Smeceres sils" - BMX trase (informācija www.madona.lv, sadaļa sports). Kā arī basketbola, pludmales volejbola, tenisa, futbola un hokeja laukumi.

Sporta halle Vestienā publiski pieejama darbdienu vakaros un brīvdienās, kā arī svētku dienās.

Ļaudonā: Uzstādīti 2 basketbola grozi, ierīkots volejbola laukums.

Aronas pagastā izveidots rotaļu laukums Kusas centrā, ir iespēja darboties sporta laukumā pie skolas, kā arī pludmales volejbola laukumā, var apmeklēt Kusas sporta zāli (taču šobrīd tas notiek par maksu un ir vērojama mazāka aktivitāte).

Barkavas pagastā : Jauniešiem pieejama sporta zāle, stadions (skrejceļi, vingrošanas stieņi, futbola laukums), volejbola laukums dobēs. Ziemā tiek izveidota slēpošanas trase, tiek attīrīts dīķis pie skolas slidošanai. Stalīdzānos uzstādīti basketbola grozi, izveidots volejbola laukums

Dzelzavas pagastā :Darbojas 2010.gada septembrī labiekārtots stadions, kur ziemā ir arī slidotava.

Pie Madonas novada izglītības iestādēm atrodas jauniešiem pieejami sporta laukumi.

1.11 Veiktas citas darbības, kas nodrošina efektīvas institucionālās sistēmas darbu ar jaunatni īstenošanu pašvaldībā.

Jā

Notiek regulāra sadarbība starp novada jauniešu centriem, pieredzes apmaiņas braucieni gan jaunatnes darbiniekiem, gan jauniešiem.

JIC „Burbulis” - realizēti projekti - „Mana video filma rullē”(2009), „Mans emociju kūlenis” (2010), kas veicinājuši centra atpazīstamību plašākā mērogā.

Biedrība Bērnu un jauniešu apvienība „ Rīts” , kas nodrošina jauniešu centra izveidi, rakstot projektus (telpu rekonstrukcijai un iekārtošanai)piesaistot uzņēmēju ziedojumus, organizācijas darbības funkciju nodrošināšanai!

2. Darba ar jaunatni stratēģiska plānošana

Viens no būtiskiem rādītājiem mērķtiecīgas un ilgtspējīgas politikas īstenošanā ir esošie politikas plānošanas dokumenti (programmas, rīcības plāni u.c.). Pašvaldība var izstrādāt un ieviest vietēja līmeņa politikas plānošanas dokumentus jaunatnes politikas jomā, tāpat pašvaldība var risināt šos jautājumus pašvaldības attīstības programmā.

Rādītājs	Atbilstība
2.1 Izstrādāta un apstiprināta stratēģija vai cits plānošanas dokuments darbam ar jaunatni (piemēram, rīcības plāns, programma u.c.), tā atbilst valsts jaunatnes politikas plānošanas dokumentu mērķiem un uzdevumiem⁵	Jā
Izstrādāta un apstiprināta Madonas novada Jaunatnes darba programma 2010.-2011.gadam. Tematiskās sadaļas – esošās situācijas analīze, mērķi, virsuzdevumi, SVID analīze, prioritātes un rīcība splāns 2010.-2011. gadam. Katru gadu tiek sastādīts jauniešu aktivitāšu plāns.	
2.2 Darba ar jaunatni organizēšanas jautājumi kā sadaļa iekļauta pašvaldības attīstības programmā (vai citā plānošanas dokumenta), dokumenta sadaļa atbilst jaunatnes valsts politikas plānošanas dokumentu mērķiem un uzdevumiem	Jā
Madonas pilsētas attīstības programmas Investīciju plānā 2010.-2012.gadam ir sadaļa „Izglītības un jaunatnes darba pilnveidošana”, kurā plānots realizēt projektu par multifunkcionāla jaunatnes iniciatīvu centra izveidošanu, aktīvās atpūtas laukumu un centru darbības pilnveidošanu, kā arī informācijas sniegšanas pakalpojumu uzlabošanu jauniešiem.	
2.3 Darba ar jaunatni stratēģijā (vai citā plānošanas dokumentā) noteikts jauniešu vecumposms no 13 – 25 gadiem	Jā
Madonas novada Jaunatnes darba programmā 2010.-2011.gadam, kā arī uz MNJD, aktīvo jauniešu nometnēm u.c. pasākumiem – afišās, vēstulēs tiek akcentēts jauniešu vecumposms, pēc Jaunatnes likumā noteiktā no 13 – 25 gadiem.	
2.4 Darba ar jaunatni stratēģijā (vai citā plānošanas dokumentā) identificētas prioritārās jauniešu mērķa grupas	Nē
2.5 Pašvaldībā veikta plānoto pasākumu pielāgošana konkrētu jauniešu mērķa grupu vajadzībām	Jā
Pašvaldības jauniešu iniciatīvu projektu konkursos tiek izvirzītas prioritātes un jauniešu organizācijām, interešu grupām ir iespēja realizēt savas idejas – piem. Nometņu, sadraudzības dienu organizēšana u.c. Labākie piemēri ir tajos pagastos, kur darbojas JIC vai ir aktīvas skolēnu pašpārvaldes, piemēram, Kalsnavā - Ir apstiprināti 4 projekti, kas atbilst jauniešu vajadzībām, ir notikuši DJ kursi, tenisa turnīri, volejbola sacensības. Bērzaunes pagastā tiek organizēti hokeja, novusa, volejbola un futbola turnīri, diskotēkas.	
2.6 Pašvaldība regulāri apkopo datus un izvērtē situāciju attiecībā uz jaunatni	Jā
Tiešā komunikācija ar jauniešiem, jauniešu biedrību pārstāvjiem, MNJD dalībniekiem, skolu direktoru vietniekiem audzināšanas darbā, u.c. Novada jauniešu tikšanās, diskusijas, rakstiskas aptaujas. Jauniešu rudens forumā. Sociālais dienests (atskaites). Atskaites par jauniešu centru darbību, plānojot budžetu gadam.	
2.7 Jaunatne kā prioritāra mērķa grupa ir identificēta pašvaldības nozaru politikās, tajā skaitā izglītības, veselības, nodarbinātības, sociālās drošības un kultūras jomās	Jā
Izstrādāta Madonas novada fonda darbības stratēģija 2009. -2013. gadam –viena no	

⁵ Papildus informāciju skatīt 2.pielikumā „Valsts jaunatnes politikas mērķis un apakšmērķi”

prioritātēm - Bērnu un jauniešu aktivitātēm un interesēm atbilstošas infrastruktūras izveide.

Laika posmā līdz 2013.gadam pilsētas attīstībā ir izvirzītas prioritātes:

- Sekmēt pozitīvas demogrāfiskās situācijas veidošanos pilsētā (labvēlīgas vides veidošana jaunajām ģimenēm)
 - Nodrošināt kvalitatīvas visu līmeņu izglītības iegūšanu mūsdienu prasībām atbilstošā infrastruktūrā (t.sk. vispārizglītojošo skolu sporta zāļu un stadionu renovācija, talantīgo bērnu un jauniešu atbalstīšana, augstākās izglītības iegūšanas iespēju paplašināšana),
 - Veicināt iedzīvotāju iesaistīšanos kultūras dzīvē, nodrošināt mūsdienu prasībām atbilstošu kultūrvides infrastruktūru (t.sk. iesaistīt kultūras norisēs bērnu un jauniešus, pilnveidot sadarbību ar vispārizglītojošajām un profesionālās ievirzes skolām,)
 - Veicināt visu iedzīvotāju grupu iesaistīšanos sporta aktivitātēs atbilstoši interesēm mūsdienīgās sporta bāzēs (t.sk. bērnu, jauniešu, pieaugušo, ģimeņu, invalīdu nodarbošanos ar sportu atbilstoši interesēm un vēlmēm veicināšana),
 - Veidot uz klientu orientētu kvalitatīvu veselības aprūpes un veselības veicināšanas sistēmu
 - Attīstīt sociālo pakalpojumu jomu (t.sk. Izveidot krīžu centru vardarbībā cietušajiem un citu ģimenes problēmu risināšanai, Izveidot dienas centru jauniešiem ar garīgās attīstības traucējumiem, Integrēt bērnus ar īpašām vajadzībām apmācībai izglītības iestādēs)
 - Veicināt pilsoniskas sabiedrības attīstību
 - Mazināt sociālo atstumtību un nodrošināt ekonomiski aktīvo iedzīvotāju nodarbinātību un konkurētspēju (t.sk. Izstrādāt un ieviest profesionālās izglītības programmas vispārizglītojošās skolās, Iesaistīt bērnus un jauniešus darbā vasaras brīvdienās)
 - Nodrošināt vides pieejamību un drošību cilvēkiem ar īpašām vajadzībām t.sk. māmiņām ar bērniem.
 - Nodrošināt sabiedrisko drošību un kārtību pilsētā (t.sk. Veicināt izglītības iestāžu sadarbību ar Valsts policiju, VUGD, CSDD u.c. atbildīgajām institūcijām). Vairāk info www.madona.lv, sadaļā Domes dokumenti .
- (Atsevišķi jaunieši, kā mērķa grupa nav izdalīta.)

2.8 Izstrādājot stratēģiju (vai citu plānošanas dokumentu) darbam ar jaunatni, veiktas konsultācijas ar jauniešiem, jauniešu iniciatīvu grupām vai jaunatnes organizācijām	Jā / izstrādājot Madonas novada Jaunatnes darba programmā 2010.-2011.gadam
2.9 Izstrādājot stratēģiju (vai citu plānošanas dokumentu) nozaru politikās, kuru mērķgrupa ir jaunieši, veiktas konsultācijas ar jauniešiem, jauniešu iniciatīvu grupām vai jaunatnes organizācijām	Nē

3. Pašvaldības budžets darbam ar jaunatni

Efektīvi īstenojot jaunatnes politiku, ieguldītie resursi var nebūt lieli, bet tos ir nepieciešams ieguldīt mērķtiecīgi, atbilstoši pašvaldības darba ar jaunatni stratēģijai. Šī sadaļas mērķis ir sniegt pašvaldībai iespēju izvērtēt ieguldītos resursus darba ar jaunatni īstenošanā un salīdzināt izdevumu efektivitāti.

Rādītājs	Atbilstība
3.1 Piešķirts finansējums darba ar jaunatni koordinācijai -pašvaldība darba ar jaunatni koordinācijai algo speciālistu Madonas BJC (gadā 2000 LVL) -BJC budžetā tiek plānots finansējums jauniešu pasākumu organizēšanai. - jaunatnes centru darbinieku atalgojums un centru uzturēšanas maksas, - jaunatnes darbinieku mācības kursus, semināru maksas. - katru gadu jauniešu projektiem tiek paredzēts finansējums no pašvaldības budžeta 2000 LVL (vienam projektam pieejamā summa 200 LVL).	Jā
3.2 Izstrādāts mehānisms jauniešu iniciatīvu atbalstam konkursa kārtībā, (piemēram, ikgadēji piešķirts finansējums vai līdzfinansējums jaunatnes organizāciju vai jaunatnes iniciatīvu grupu projektu īstenošanai)	Jā
-Madonas novada jauniešu iniciatīvu projektu konkursu programma. (no 2008.- 2010.gadam apstiprināti 27 projekti). - jauniešu pasākumu, semināru budžets BJC .	
3.3 Pašvaldība noslēgusi sadarbības vai līdzdarbības līgumu ar jaunatnes organizāciju	Nē
pašvaldība nav noslēgusi sadarbības līgumu ar kādu no jaunatnes organizācijām. Bet tika slēgts līgums 2010.gadā ar biedrību „Stūrakmens” (projekta „ Nāc draugu pulkā! Ietvaros tika realizēti vairāki pasākumi jauniešiem –: patriotiskā nometne O.Kalpaka mājās „ Liepsalās” , radošās dienas „ Satikšanās Nometņu salā” un sadraudzības nedēļa ar Vaijes (Vācija) jauniešiem.)	
3.4 Nodrošinātas telpas jaunatnes iniciatīvu grupu vai jaunatnes organizāciju aktivitātēm (pasākumu organizēšanai, ikdienas darbībai)	Jā
BJC telpās, Kalsnavas JIC, Bērzaunes BJC „Rīts”, Praulienas JIC , Ļaudonas JIC, Vestienas jauniešiem ir piešķirtas Vestienas muižas ēkā,pašpārvalžu, līdzpārvalžu jauniešiem iespējas tikties, darboties skolās.	
3.5 Nodrošināts transports vai cits līdzīga veida atbalsts (nodrošināti pakalpojumi) jaunatnes iniciatīvu grupu vai jaunatnes organizāciju aktivitātēm (pasākumu organizēšanai)	Jā
3.6 Nodrošināts finansējums jaunatnes lietu speciālista atlīdzībai (pilna slodze attiecināma uz novadu pašvaldībām)	
-Madonas BJC – metodiķe (0,5 slodze), -JIC „Burbulis” vadītāja (0,55 slodze) -Kalsnavas pagastā - jauniešu centra darba organizatore (0,5 slodze), -Bērzaunes „Rīts” jaunatnes lietu speciāliste (0,3 slodzes). -Ļaudonas jauniešu centra „ACS” vadītāja (0,5 slodze).	
3.7 Jauniešiem samazināta maksa par pašvaldības noteiktajiem maksas pakalpojumiem (transporta biļetēm, ieejas biļetēm kultūras pasākumos, kinoteātrī utt.)	Jā

<p>Atlaide ieejas biļetēm kultūras pasākumos u.c.</p> <p>Bērzaunes pagasta - Jauniešu Centrā tiek nodrošināts, radošo nodarbību materiālu iegāde, piešķirts darbinieks no stipendiātu programmas, kas nodrošina JC darbību katru darba dienu astoņas stundas dienā.</p> <p>Diviem jauniešiem 2010.g.,tika segta 50 % kursu apmācības maksa.</p> <p>Vestienas pagastā katram pasākumam tas tiek nolemts individuāli - Kultūras pasākumos tiek vai nu samazināta maksa ieejas biļetēm, vai jaunieši tiek laisti par brīvu.</p> <p>Aronas pagastā - <i>Bērniem ir atlaides sporta zāles izmantošanai</i></p>	
<p>3.8 Nodrošināts finansējums bērnu un jauniešu nekomerciālo nometņu organizēšanai, jo īpaši jauniešiem ar mazākām iespējām⁶</p>	<p>Jā</p>
<p>BJC organizē brīvo laiku vasarā pilsētas bērniem un jauniešiem budžeta ietvaros ar daļēju vecāku līdzfinansējumu.</p>	
<p>3.9 Pašvaldības finansējums nodrošināts pašvaldības darba ar jaunatni institucionālās sistēmas⁷ uzturēšanai</p>	<p>Jā</p>
<p>Jaunatnes darbu novadā sadarbībā ar pārējām institūcijām koordinē Madonas BJC.</p>	
<p>3.10 Pašvaldība piesaista līdzekļus no valsts institūcijām, Eiropas Savienības, privātiem fondiem darba ar jaunatni īstenošanai</p>	<p>Jā</p>
<p>Tā piemēram Bērzaunes pagastā tika piesaistīti līdzekļi no BGLM – rotaļu laukumu izveidei, āra basketbola grozu uzstādīšanai. Bērzaunē- 2009. gadā projekts „Veselā miesā vesels gars” 100% finansējums no Bērnu ģimenes lietu ministrijas. Lauku atbalsta dienesta Leader programmā projekts „Alternatīvais centrs Rīts” 90% finansējums, Kalsnavas jauniešu centrs – florbola, hokeja laukumam.</p> <p>ESF un LSIF projekts „Informācijas saņemšanas pakalpojumu kvalitātes paaugstināšana jauniešiem Madonas novadā” 2010.,2011.g.</p> <p>Latvijas un Šveices sadarbības programmas projekts „Multifunkcionāla jauniešu iniciatīvu centra izveidošana Madonas novadā” 2010.,2011.g.</p>	

⁶ Īpaši atbalstāmās jaunatnes grupas skat. 3.pielikumā

⁷ Skatīt 2.rādītāju sadaļu

4. Jauniešu informētības palielināšana un izpratne par jaunatni

Viens no būtiskākajiem aspektiem jaunatnes politikas īstenošanā ir informācija. Pirmkārt, pašvaldības jaunatnes politikas īstenošanā ir nepieciešams nodrošināt pietiekamas un kvalitatīvas zināšanas par jauniešiem un jauniešu situāciju pašvaldībā, un otrkārt, lai panāktu jauniešu līdzdalību un aktivitāti, ir nepieciešams nodrošināt jauniešiem iespējas saņemt nepieciešamo informāciju attiecīgā kvalitātē un kvantitatē. Pastāv dažādas iespējas, kā pašvaldībā iegūt nepieciešamo informāciju par jauniešiem, piemēram, dažādas aptaujas, dažādu institūciju un pašu jauniešu ziņojumi pašvaldībai. Tāpat arī pastāv dažādas iespējas nodrošināt jauniešiem nepieciešamo informāciju un tās nokļūšanu līdz jauniešiem. Šīs sadaļas mērķis ir radīt priekšstatu par pašvaldības aktivitātēm informācijas jomā. Sadaļas jautājumi identificē darbību minimumu, kas veicina efektīvas jaunatnes politikas īstenošanu. Labākas zināšanas un izpratne par jauniešiem, kā arī informācija jauniešiem ir ne tikai būtisks virziens pašvaldību jaunatnes politikā, bet arī valsts līmenī ir viens no būtiskākajiem aspektiem, tāpat kā tā ir viena no Eiropas Savienības sadarbības jaunatnes politikas jomā ietvara prioritātēm.

Rādītājs	Atbilstība
4.1 Pašvaldība īsteno aptaujas un pētījumus, lai apkopotu un iegūtu informāciju par jauniešiem pašvaldībā un darbu ar jaunatni	daļēji
4.2 Nodrošināta brīvā laika lietderīgas izmantošanas piedāvājuma un pieprasījuma izpēte	Jā
4.3 Jauniešiem ir pieejama informācija (informatīvi materiāli, mājas lapas, organizētie informatīvie pasākumi) par jauniešu iespējām pašvaldībā (tajā skaitā par brīvprātīgā darba iespējām, neformālo izglītību, brīvā laika izmantošanu, projektu iespējām, sociālajiem jautājumiem), līdzdalības iespējām pašvaldības darbā, t.sk. lēmumu pieņemšanā;	Jā
<p>-www.madona.lv oficiāla portālā sadaļa : Jauniešiem. Jauniešiem aktuāla informācija atrodama arī: -novada pagastu mājas lapās; -pagastu avīzēs. -www.draugiem.lv : - Lapas sadaļa – Madonas jauniešu iniciatīvu centrs „Burbulis” - lapas sadaļa - Madonas novada jauniešu dome -Domubiedri –Madonas novada jauniešu dome -Domubiedri – foršākā pilsēta Madona -www.bjarits.lv - JC “Rīts” (Bērzaune) - JIC „Burbulis” projekta ”Mana video filma rullē” ietvaros tika izveidoti informatīvi bukleti un afišas; -Vidzemes televīzija informē par jauniešu projektiem Madonas novadā (www.madona.lv , video sižeti) -Izvietoti informatīvie stendi skolās, JIC, BJC ; -Skolās notiek informatīvi semināri</p>	
4.4 Izstrādāts konsultatīvais mehānisms, nosakot kur un kādā gadījumā jauniešiem ir iespēja saņemt nepieciešamo informāciju, konsultācijas un palīdzību	Nē
4.5 Pašvaldības portālā izveidota sadaļa jauniešiem (www.pasvaldiba.lv / jaunatne), kur ietverta aktuālā informācija par pašvaldības darbu ar jaunatni vai	Jā Skat. 4.3.

pašvaldība izveidojusi un uztur jauniešu interneta portālu sadarbībā ar jauniešiem vai jaunatnes organizācijām	
4.6 Pašvaldības darba ar jaunatni interneta resursos ir iespēja uzdot jautājumus, izteikt priekšlikumus un saņemt atbildes par jauniešiem interesējošiem jautājumiem	Jā
4.7 Regulāri izveidota darbā ar jaunatni iesaistīto personu elektroniskā ziņu lapa	Jā
MNJD jauniešiem, jaunatnes darbiniekiem, JIC vadītājiem un jauniešiem, kas iesaistās jauniešu semināros 1 x mēnesī tiek izsūtīta informācija ar aktualitātēm novada jaunatnes darbā un pievienota aktuālākā informācija no www.jaunatneslietas.lv , www.jaunatne.gov.lv . u.c.	
4.8 Regulāri apkopota informācija par pašvaldībā esošajām jaunatnes organizācijām un jauniešu iniciatīvu grupām	Jā / Informāciju apkopo Madonas NVO atbalsta centrs
4.9 Vietējos masu medijos atspoguļota informācija par aktualitātēm jaunatnes politikā	Jā
Laikrakstos: „Stars”, „Madonas Novada Vēstnesis”, Sadarbība notiek arī ar pagastu avīzēm, - „Kalsnavas Avīze”, „Sarkaņu Ziņas”, „Lazdonietis”, „Mētrienas Dzīve”, „Laudonas Vēstis”, „Bērzaunes Vēstnesis” u.c.. Pagastu avīzes gan iznāk neregulāri, līdz ar to kāda informācija jau noveco un netiek ievietota.	
4.10 Pašvaldības gada pārskatos ir atspoguļota informācija par darbu ar jaunatni un jaunatnes politikas attīstību	Jā
Pašvaldības publiskajos pārskatos, pie sadaļas „izglītība” tiek ievietota informācija par darbu ar jaunatni.	
4.11 Tiek uzturēti interneta sabiedriskā pieslēguma punkti publiskās vietās, kas ir pieejami jauniešiem	Jā
-visās 14 pagastu pārvaldēs pieejami publiskie interneta pieejas punkti -Madonas novada bibliotēkā Skolas ielā 12, Madonā -Bērnu un jauniešu centra telpās Saules ielā 18, Madonā, -Madonas novada pašvaldības ēkas 4. stāvā, Saieta laukumā 1, 401. kab. -Madonas novada Sociālajā dienestā	
4.12 Pašvaldībā ir pieejami dati par jaunatni vecumā no 13-25 gadiem	Daļēji
Dati par šī vecuma jauniešiem netiek atsevišķi izdalīti.	
4.13.Citi pašvaldības pasākumi	
Skolu un pagastu jauniešu tikšanās, semināri un apmācības u.c., t.i., divu - trīs dienu pasākumi (notikuši 2010 .gada februāris, marts, jūnijs, oktobris, novembris; 2011. gada februāris)	
Tiek realizēts ESF un LSIF projekts „Informācijas saņemšanas pakalpojumu kvalitātes paaugstināšana jauniešiem Madonas novadā” 2010.,2011.g., kā rezultātā iepazīti 6 jauniešu informācijas centri Igaunijā, apmācīti jaunatnes lietu speciālisti, izdota rokas grāmata jauniešiem, kas palīdzēs būt viņiem informētākiem par dažādu sfēru jautājumiem.	

5. Jauniešu līdzdalība lēmumu pieņemšanā un dalība jaunatnes organizācijās vai jauniešu iniciatīvu grupās

Jauniešu līdzdalība un dažādas iniciatīvas ir viens no galvenajiem jaunatnes politikas rādītājiem. Pašvaldības, nodrošinot jauniešu līdzdalību un iniciatīvu īstenošanas iespējas, pirmkārt, tiek veicināta jauniešu izaugsme, un otrkārt, tiek mazināta jauniešu antisociāla uzvedība. Tāpat jauniešu līdzdalības un iniciatīvu atbalsts veicina ne tikai jauniešu izaugsmi, bet arī pašvaldības attīstību, ņemot vērā, ka jaunieši bieži vien var nākt klajā ar inovatīviem un radošiem risinājumiem dažādām problēmām. Tāpat arī viens no principiem Eiropas Savienības sadarbības ietvara jaunatnes politikas jomā ir „nekas par jauniešiem bez jauniešiem”. Pašvaldības savā darbībā nodrošina jaunatnes organizācijām un jauniešu iniciatīvu grupām iespēju iesaistīties jaunatnes politiku ietekmējošu lēmumu apspriešanā pirms to pieņemšanas⁸.

Rādītājs	Atbilstība
5.1 Veikti pasākumi jaunatnes organizāciju un jauniešu iniciatīvu grupu veidošanās sekmēšanai	Jā
Semināri, informatīvie pasākumi par jaunatnes organizāciju darbību.	
5.2 Pašvaldībā darbojas jauniešu iniciatīvu grupas (skolēnu un studentu pašpārvaldes, jauniešu klubi, jauniešu domes utt.)	Jā
-Skolēnu (katrā skolā atsevišķi) līdzpārvalžu un pašpārvalžu domes, -MNJD (Madonas novada jauniešu dome), -Adventistu draudzes jauniešu organizācija „Ceļa meklētāji” -Skolu jauniešiem ir radītas iespējas aktīvi izpausties skolas vidē, kā arī sadarboties ar citu skolu jauniešiem (piemēram, MNJD), realizējot idejas un risinot problēmjautājumus, kā arī attīstot personību, komunicējot, strādājot komandā, gūstot jaunas iemaņas un prasmes.	
5.3 Veiktas konsultācijas ar jauniešiem, tajā skaitā īstenoti pasākumi, lai risinātu problēmas ar jauniešu piedāvātiem inovatīviem problēmu risinājumiem.	Jā
-Jauniešu zinātniskie-pētnieciskie darbi, -Skolas projektu nedēļas ietvaros izstrādātie projekti, -MVG skolēnu mācību firmu veidošana, -Biznesa inkubators sniedz konsultācijas potenciālajiem jaunajiem uzņēmējiem, t.sk. jauniešiem.	
5.4 Pašvaldības savā darbībā nodrošina jaunatnes organizācijām un jauniešu iniciatīvu grupām iespēju iesaistīties jaunatnes politiku un jauniešu dzīvi ietekmējošu lēmumu apspriešanā pirms to pieņemšanas.	Jā
Piemēram, PROVIDUS projekts. Uz darba grupas sanākumi tika aicināti un ieradās jaunieši no Madonas novada jauniešu domes, tika uzklautas jauniešu domas un ieteikumi, plānojot projektā iesaistīto jauniešu mērķgrupas aktivitātes.	
5.5 Pašvaldības organizē godināšanas pasākumus savas teritorijas jaunatnes organizācijām un aktīvākajiem jauniešiem vai arī godina savas pašvaldības aktīvākos jauniešus citu svinīgu pasākumu ietvaros (piemēram, pilsētas svētkos).	Nē
-Novada sporta laureāts (labāko sportisku godināšana, t.sk. jaunieši – sportisti), -Gada noslēguma pasākumā tiek godināti skolu aktīvākie sportisti un olimpiāžu uzvarētāji pagastos. Pārējās jomās nav aktīvo jauniešu godināšanas. Šobrīd vairāk tiek atbalstīti jaunieši, kas nodarbojas ar sportu, kas norāda, ka nākotnē vajadzētu padomāt arī par jauniešiem, kas bijuši aktīvi citās dzīves sfērās.	
5.6 Pašvaldība veicina jauniešu pieredzes apmaiņas aktivitātes jaunatnes politikas jomā (piemēram, vietējā, reģionālā,	Jā

⁸ Jaunatnes likuma 5.panta otrā daļa

nacionālā vai starptautiskā mērogā).	
<p>Sadraudzības pasākumi jauniešu centros (Kalsnava, Madona, Bērzaune un pašpārvalžu jaunieši). Tiek apmaksāti transporta izdevumi u.c.). jaunieši pasākumu laikā uzņemas iniciatīvu, paši organizējot diskusijas, saliedējot grupas komandu spēļu laikā, kā arī sadarbojoties un vienojoties par darba pienākumiem.</p> <p>Pašvaldība atbalstījusi pieredzes apmaiņu jaunatnes darbiniekiem gan vietējā (starp centriem novadā), nacionālā (semināri Latvijas mērogā un starptautiskā mērogā (Igaunija).</p>	
5.7 Organizēti ikgadēji forumi, jaunatnes nedēļas, konferences darbā ar jaunatni iesaistītajām personām, iesaistot jaunatnes organizācijas vai jauniešu iniciatīvu grupas	Jā
<p>-Jauniešu forums, -Jauniešu un jaunatnes darbinieku tikšanās, diskusijas – ziemā, pavasarī, vasarā, rudenī. -Apmācības Bērzaunē „Sagatavot jauniešus- multiplikatorus un jaunatnes lietu speciālistus-trenerus jauniešu izglītošanai par darbu ar sociālā riska grupu jauniešiem, viņu līdzdalību un iesaistīšanos jaunatnes aktivitātēs”.</p> <p>Jauniešu un jaunatnes darbinieku piedalīšanās ikvienā no šādām aktivitātēm veicinājusi savstarpēju sadarbību, pieredzes apmaiņu un kopīgu redzējumu uz jaunatnes politikas jomas uzlabošanas veidiem, iespējām.</p>	
5.8 Pašvaldība īsteno projektus sadarbībā ar jaunatnes organizācijām vai jauniešu iniciatīvu grupām	Jā
<p>Sadarbojoties ar ieinteresētajām jauniešu organizācijām un iniciatīvu grupām tiek realizēti domes atbalstītie projekti.</p> <p>Piem. Ļaudonā - projekts „Vides kvalitāte lauku jauniešu dzīvesveidam” - ar pagasta līdzfinansējumu</p>	
5.9 Pašvaldības deputāti iniciē vai piedalās diskusijās ar jauniešiem par darbu ar jaunatni jautājumiem	Jā
<p>Izglītības un kultūras komitejā tiek apspriesti jautājumi, kas saistīti ar jaunatnes jomu. Kā arī 1 pašvaldības deputāts ir saistīts ar tiešo darbu jaunatnes jomā, 1 vada jauniešu biedrību, 2 ir vispārējās izglītības iestāžu direktori, 1 profesionālās ievirzes izglītības iestādes direktors, 1 – bāriņtiesas loceklis. Tāpēc ļoti bieži tieši no deputātiem nāk iniciatīva, kā uzlabot jaunatnes darbu novadā. 3 deputāti raksta projektus, kas saistīti ar jauniešu dzīves kvalitātes uzlabošanu novadā.</p> <p>Ar jauniešiem tiek diskutēts par dažādiem jautājumiem, kas arī tiek ņemts vērā pārvaldes darbībā - labā prakse Barkavā, Vestienā u.c.</p>	
5.10 Jaunatnes organizāciju pārstāvji ir iekļauti komisiju un darba grupu sastāvā, kur tiek izskatīti jaunatnes politiku ietekmējoši jautājumi	
<p>No 2011. gada janvāra līdz 2012. gada jūnijam tiek realizēts PROVIDUS projekts. Projekta darba grupā ir iekļauti jaunatnes organizāciju pārstāvji, kas būs tieši aktivitāšu realizētāji, kā arī projekta tiešais mērķis ir uzlabot jauniešu dzīves kvalitāti, kas atbilst jaunatnes politikas mērķiem.</p>	
5.11 Citas darbības, kas veicina jauniešu līdzdalību un iniciatīvu īstenošanu.	Jā
<p>Jaunieši tiek iesaistīti pasākumu organizēšanā – kultūras dzīvē, projektos, brīvprātīgie sporta pasākumos, nometnēs.</p>	

6. Jauniešu brīvā laika lietderīga izmantošana

Pašvaldības atbalsts jauniešu brīvā laika lietderīgai izmantošanai ir būtisks uzdevums, kas jāīsteno pašvaldībai, jo jauniešu bezdarbības rezultātā var tikt veicinātas tādas negācijas kā jauniešu antisociāla uzvedība, noziedzība, atkarības problēmas un citas pašvaldības attīstībai nevēlamas parādības. Jaunatnes politikas kontekstā lietderīga brīvā laika pavadīšanas iespējas ir jauniešu ārpus formālās izglītības, ģimenes un darba tirgus aktivitātes ar mērķi veicināt jauniešu personības izaugsmi, piemēram, jauniešu brīvprātīgais darbs vai neformālā izglītība. Jaunatnes brīvā laika kvalitatīvai izmantošanai ir būtiski, lai jauniešiem neatkarīgi no mantiskā stāvokļa būtu iespējas īstenot savas intereses kultūras, sporta, neformālās izglītības un citās jomās, kā arī uzturēt pozitīvus savstarpējos sociālos kontaktus, kas balstīti uz kopīgiem sociāli atbalstāmiem mērķiem un interesēm. Jauniešiem iesaistoties dažādās aktivitātēs savā brīvajā laikā, svarīgi attīstīt jauniešu iemaņas un prasmes, lai ļautu jauniešiem nākotnē iekļauties darba tirgū, veidot ģimenes un kļūt par pilnvērtīgiem un aktīviem pilsoniskās sabiedrības locekļiem. Tādējādi pašvaldības atbalsts jauniešu brīvā laika lietderīgai izmantošanai ir ne tikai jauniešu, bet arī pašvaldības attīstības interesēs. Šis sadaļas mērķis ir radīt pārskatu par pašvaldības atbalstu un līdzdalību jauniešu lietderīga brīvā laika pavadīšanas iespēju nodrošināšanā. Valsts un pašvaldības veicina jauniešu neformālo izglītību, brīvprātīgo darbu, fiziskās aktivitātes un iesaistīšanos kultūras dzīvē kā būtiskus brīvā laika lietderīgas izmantošanas veidus⁹.

Rādītājs	Atbilstība
6.1 Pašvaldība organizē nometnes jauniešiem, jo īpaši jauniešiem ar mazākām iespējām.	Daļēji
Vestienā - pagasts organizē „Vasaras radošo skoliņu” un finansē konkursu Jānim Ilsteram – 160. Bērnu namiem tiek piedāvāta divu dienu „Vasaras piedzīvojumu skoliņa”. Madonas Bērnu un jauniešu centrs, kā pašvaldības finansēta iestāde, organizē vasaras nometni pusaudžiem.	
6.2 Pašvaldības īsteno pasākumu kopumu jauniešu sociālās atstumtības mazināšanai, piemēram, atbalsta organizācijas, kas veicina sociālās atstumtības mazināšanos	Jā
Sadarbībā ar Providus pašvaldībā tiek realizēts projekts „Atbalsta sistēma nepilngadīgo likumpārkāpumu prevencijai” Vestienas pašvaldība atbalstīja biedrības „Kāla ezera padome” struktūrvienības „Kāla ezera mūzizglītības attīstības centra” īstenošanu projektu „Ģimenes kopība”	
6.3 Pašvaldība veicina jauniešu neformālās izglītības iespējas, atbalstot un popularizējot jauniešu neformālās izglītības projektus un pasākumus, tajā skaitā atbalstot informatīvu pasākumu īstenošanu skolās par jauniešu neformālo izglītību	Jā
Novada jauniešiem – 2010.gadā -seminārs ar „Jaunatne darbībā” speciālistiem (30), - „Baltimelnā revolūcija”(BMR) (14) -visas divu un trīs dienu novada jauniešu tikšanās balstās uz neformālās izglītības metodēm (no 11 – 34 dalībnieki katrā tikšanās reizē, 2010.gadā notikušas – 4x) -novada jauniešu forums (32 dalībnieki) -pasākumi jauniešu iniciatīvu centros. Jauniešiem piedāvātās aktivitātes ir dažāda profila, jauniešu interesēm atbilstošas, gan informē par iespējām iesaistīties projektos, kā arī apgūt foto, plakātu veidošanas mākslu(BMR, atkārtoti viesosies Madonā 2011. gada pavasarī),kā arī caur neformālās	

⁹ Jaunatnes likuma 8.panta pirmā daļa

izglītības metodēm iepazīt citus jauniešus.	
6.4 Pašvaldība atbalsta izglītojošu semināru organizēšanu jauniešiem (piemēram, seminārus jauniešu domei)	Jā
Skat.6.3. , 2011.gadā plānoti jauniešu izbraukuma semināri Bērzaunē un Kalsnavā.	
6.5 Pašvaldība atbalsta jauniešu brīvprātīgo darbu, nodrošinot jauniešiem brīvprātīgā darba iespējas pašvaldībā	Daļēji
6.6 Pašvaldība atbalsta jauniešu brīvprātīgā darba organizētājus (jaunatnes organizācijas, pašvaldības iestādes, komersantus utt.)	Daļēji
Tiek rīkotas talkas. Uzņēmēji, kā arī pašvaldība talciniekus atbalsta ar pusdienām. Pagasta pārvalde sniedz konsultācijas komersantiem, kā arī sniedz palīdzību dokumentu kārtošanā.	
6.7 Pašvaldība iesaista jauniešus sabiedriski lietderīgā darbā un kopējās iedzīvotāju iniciatīvās (piemēram, talkas)	Jā /Talkas 2x gadā.
6.8 Pašvaldības īstenotie pasākumi brīvā laika lietderīgai izmantošanai un jaunatnes politikas infrastruktūra ir piemērota jauniešiem ar mazākām iespējām	Jā / Pasākumos jaunieši netiek šķiroti pēc finansiālām iespējām.
6.9 Nodrošina interešu izglītības un profesionālās ievirzes izglītības programmu pieejamību, iesaistīšanos rajona un valsts mēroga pasākumos	Jā
6.10 Pašvaldība organizē sporta aktivitātes	Jā
Daudz tiek organizēti dažādu līmeņu sporta pasākumi. Vairāk: www.madona.lv , sadaļā sports Bērzaunē - hokeja turnīri, volejbola turnīrs, novusa turnīrs, Kalsnavā –hokeja turnīrs, tenisa turnīrs. Ļaudonas BJIC regulāri notiek biljarda, gaisa hokeja, tenisa un novusa turnīri. Madonā galda tenisa, novusa turnīri.	
6.11 Pašvaldība organizē bezmaksas vai dotē kultūras pasākumus un aktivitātes, nodrošina saturisko pulciņu un iniciatīvu grupu darbību	Jā / Pašvaldība dotē kultūras, sporta pasākumus jauniešiem, kā arī interešu izglītību.
6.12 Pašvaldība iesaistījies starptautiskās jaunatnes struktūrās (tīklos – piemēram UBC, BSSSC) vai projektos jaunatnes politikas jomā	Nē

7. Jauniešu sociālā aizsardzība

Pašvaldībām ir jānodrošina jauniešiem sociālie pakalpojumi, papildus tam pašvaldībās ir jāveicina jauniešu sociālā iekļaušanās, īpaši jauniešu no sociālās atstumtības riskam pakļautajām grupām. Tas ir, pašvaldībai ir nepieciešams veikt īpašas aktivitātes, kuru mērķgrupa ir jaunieši ar mazākām iespējām, tādējādi veicinot atstumtības mazināšanos. Sociālās atstumtības mazināšana un jauniešu ar mazākām iespējām sociālās iekļaušanas veicināšana ir viena no Eiropas Savienības prioritātēm, īpaši būtiski tas ir tieši jaunatnes politikas ietvaros, ņemot vērā jauniešu vecumposma specifiskās īpašības, kā arī jauniešu nepieciešamību integrēties sabiedrībā. Sadaļas mērķis ir pārskats par pašvaldības aktivitātēm sociālās atstumtības mazināšanai, kā un vai tiek veicināta jauniešu iekļaušanās, kāds ir pašvaldības atbalsts jauniešiem ar mazākām iespējām.

Rādītājs	Atbilstība
7.1 Pašvaldībā ir izveidota atbalsta sistēma jaunajām ģimenēm krīzes situācijās, piemēram, ģimenes atbalsta vai krīzes centri vai tiek nodrošināta palīdzība nokļūšanai uz tuvākajiem krīzes centriem.	Jā
Madonas novadā ir bērnu nams „Ozoli”	
7.2 Pašvaldība sniedz atbalstu jauniešiem un viņu izveidotajām jaunajām ģimenēm, tajā skaitā mājokļa jautājumos.	Daļēji
Pastāv atbalsts jauniešiem un jaunajām ģimenēm psihosociālā plāksnē – ir sociālā pedagoga un sociālo darbinieku konsultācijas.	
Mājokļi tiek nodrošināti tikai pilngadību sasniegušiem bāreņiem	
7.3 Pašvaldība apzina riskus, kas ietekmē jauniešu sociālo drošību	Nē
Notiek sociālā pedagoga un sociālo darbinieku sadarbība ar skolām, policiju, ģimenes ārstiem, brīvā laika iestādēm	
7.4 Pašvaldība sniedz sociālos pakalpojumus un pabalstus jauniešiem, kas ir papildus likumos un Ministru kabineta noteikumos noteiktajām obligātajām prasībām	Nē
7.5 Pašvaldības iestādes ir pieejamas jauniešiem ar kustību traucējumiem.	Daļēji
Madonā pieejams Sociālais dienests. Pašvaldībā, slimnīcā un bibliotēkā ir aprīkots pirmais stāvs, Madonas pilsētas 1.vidusskola, Madonas jauniešu iniciatīvu centrs, Bērzaunes jauniešu centrs.	
7.6 Pašvaldībā ir nodrošināts vismaz viens sociālā darba speciālists uz 1000 iedzīvotājiem. Pašvaldībās ar iedzīvotāju skaitu virs 3000 iedzīvotājiem – ir izveidots sociālais dienests, tam ir izstrādāts sociālo pakalpojumu attīstības plāns un kvalitātes novērtēšanas sistēma par pašvaldības nodrošinātajiem sociālajiem pakalpojumiem;	Jā
7.7 Pašvaldība jauniešiem nodrošina sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumus (dienas centri, patversmes u.c.);	Daļēji
Jauniešiem līdz 18 gadiem tiek sniegtas bezmaksas psihologa konsultācijas par valsts līdzekļiem, ja ir notikusi prettiesiska darbība. No novada izveides – 330 konsultācijas. Ir pieejamas bezmaksas sociālā pedagoga un sociālo darbinieku konsultācijas. Liezēres pagastā ir Madonas novada bērnu un jauniešu ārpusģimenes aprūpes un atbalsta centrs	
7.8 Tiek veicināta dzimstības uzlabošanās, materiāli vai kā citādi atbalstot jaunos vecākus;	Nē
7.9 Attīstīti sociālie pakalpojumi jauniešiem, kas atgriezušies no	Daļēji

ieslodzījuma vietām	
Vispārējā kārtībā kā jebkuram sociālā dienesta klientam	

8. Sabiedriskā kārtība un drošība, jauniešu rīcības atbilstība tiesiskām vai tikumiskām normām

Pašvaldības uzdevums ir nodrošināt sabiedrisko kārtību un drošu vidi pašvaldības iedzīvotājiem. Praksē liela daļa jaunieši, kuriem netiek nodrošinātas iespējas lietderīgi pavadīt brīvo laiku, it īpaši reģionos ar zemu privātā sektora brīvā laika pavadīšanas iespēju piedāvājumu, lieto atkarību izraisošas vielas, pulcējas sabiedriskās vietās (pieturās, pie māju kāpņutelpām) un visbiežāk uzvedas antisociāli, traucējot sabiedrisko kārtību, bieži izdarot likumpārkāpumus. Tāpat pašvaldībai ir nepieciešams veicināt preventīvo darbību drošas vides veidošanā, informējot jauniešu par viņu tiesībām, pienākumiem, kā arī organizējot preventīvos pasākumus sabiedriskās kārtības nodrošināšanai. Tādējādi sadaļas mērķis ir ne tikai radīt pārskatu par pašvaldības noziedzības līmeni un pašvaldības preventīvajām aktivitātēm, bet arī sniegtot iespēju izvērtēt pašvaldības ieguldījuma darbam ar jaunatni ietekmi uz jauniešu noziedzības rādītājiem pašvaldībā ilgtermiņā pēc atkārtota izvērtējuma veikšanas.

8.1 Pašvaldība īsteno pasākumu kopumu jauniešu noziedzības un atkarību mazināšanai	Jā
Divreiz gadā (pavasārī, rudenī) akcijas „Drošības dienas skolās” ietvaros un individuālais darbs ar nepilngadīgajiem un atsevišķām klasēm audzināšanas stundās. Reids Madonas pilsētā kopā ar nepilngadīgo par likuma „Par tabakas izstrādājumu realizācijas, reklāmas un lietošanas ierobežošanas” un „Alkoholisko dzērienu aprites likuma” ievērošanu, kā arī reidi par citu sabiedriskās kārtības, ceļu satiksmes noteikumu, normu ievērošanu Madonas novada teritorijā esošajās pašvaldībās.	
8.2 Veikti pasākumi, lai informētu par antisociālas uzvedības sekām, jauniešu pienākumiem un tiesībām	Jā
Akcijas „Drošības dienas skolās” ietvaros	
8.3 Pašvaldība veic reidus jauniešu atpūtas vietās, veikalos sadarbībā ar jauniešiem, jauniešu iniciatīvu grupām vai jaunatnes organizācijām	Jā
Reids Madonas pilsētā kopā ar nepilngadīgo par likuma „Par tabakas izstrādājumu realizācijas, reklāmas un lietošanas ierobežošanas” un „Alkoholisko dzērienu aprites likuma” ievērošanu, kā arī reidi par citu sabiedriskās kārtības, ceļu satiksmes noteikumu, normu ievērošanu Madonas novada teritorijā esošajās pašvaldībās	
8.4 Pašvaldībā kā audzinošā rakstura piespiedu līdzekli tiek piemērots sabiedriskais darbs nepilngadīgajiem jauniešiem par huligānismu, zādzību, krāpšanu u.c.	Jā
Bērnu un jauniešu, kuri sodu izcieš sabiedrībā kontrolē un uzrauga VPD Madonas TSV (audzinošā rakstura piespiedu līdzeklis – sabiedriskais darbs, kriminālsods – piespiedu darbs, nosacīti notiesātie un nosacīti pirms termiņā atbrīvotie no brīvības atņemšanas iestādes –kopējais skaits 66 (vecumā no 11 – 25 gadiem) – piemēro tiesa un izpildi organizē Valsts probācijas dienests	
8.5 Īstenotas aktivitātes jauniešu vardarbības mazināšanai	Jā
Skolās tiek organizētas audzināšanas stundas, izmantojot īsfilmas par konfliktsituāciju risināšanu, sarunas ar psihologiem, Sarunas, kopīgas situāciju spēles ar policijas darbiniekiem, akcijas „Drošības dienas skolās” ietvaros	
8.6 Veikts individuāls profilaktisks darbs ar nepilngadīgajiem likumpārkāpējiem, tos iesaistot vairāk sociālās korekcijas un sociālās rehabilitācijas programmās	Jā
Ņemot nepilngadīgo n/g likumpārkāpēju uzskaitē tiek nosūtīta informācija sociālajam	

dienestam sociālās korekcijas plāna izveidei n/g likumpārkāpējiem un kriminālprocesu ietvaros vardarbībā cietušajiem nepilngadīgajiem sociālās rehabilitācijas programmu īstenošanai.	
8.7 Veikti preventīvi pasākumi, izglītojot jauniešus par iespējamiem apdraudējumiem ceļu satiksmē un to novēršanu.	Jā
Akcijas „Drošības dienas skolās” ietvaros, tiek popularizēta velo un moto braukšanas tiesību iegūšana.	
8.8 Analizēti cēloņi, kas izraisa bērnu un jauniešu klaiņošanu un nelietderīgu (kaitniecisku) brīvā laika pavadīšanu;	Jā
8.9 Pašvaldībā tiek īstenotas aktivitātes jauniešu klaiņošanas mazināšanai	Jā
8.10 Izglītības iestādēs organizēta apmācība „Sabiedrības drošības pamati” fakultatīvo nodarbību ietvaros	Jā

9. Jauniešu nodarbinātība

Jauniešu dzīves kvalitātes veicināšanas viens no būtiskiem aspektiem ir nodarbinātība, kas ieņem būtisku lomu jaunatnes politikas kontekstā ne tikai Latvijā, bet arī Eiropas Savienībā. Piemēram, Eiropas Jaunatnes pakta, kas pieņemts Eiropadomē ar mērķi veicināt Lisabonas stratēģijas mērķu sasniegšanu, viens no būtiskākajiem rīcības virzieniem ir īpaši uzraudzīt politiku attiecībā uz jauniešu integrāciju darba tirgū. Papildus tam ikviena pašvaldība ir ieinteresēta veicināt jauniešu nodarbinātību, īpaši jauno uzņēmēju darbību, pašvaldībā, nodrošinot pašvaldības attīstību. Viena no būtiskākām problēmām, kas veicina bezdarba līmeņa pieaugumu jauniešu vidū, ir pieredzes un nepieciešamās kvalifikācijas trūkums. Līdz ar to pašvaldībai ir ne tikai jānodrošina jauniešu nodarbinātības iespējas, bet arī jānodrošina apstākļi, lai jaunieši varētu iegūt nepieciešamo pieredzi un prasmes, kas jauniešiem nodrošinās nākotnes iespējas un integrāciju darba tirgū. Pašvaldības spēja piesaistīt jauniešus vietējam darba tirgum veicina pašvaldības ekonomisko un sociālo rādītāju uzlabošanu.

9.1 Pašvaldībā tiek nodrošinātas vasaras darbu un citu sezonālo darbu iespējas skolēniem. Pašvaldība atbalsta Nodarbinātības valsts aģentūras aktivitātes	Jā
NVA mācību iestāžu audzēkņu darbu vasarā vairs nefinansē.	
9.2 Pašvaldība nodrošina prakses vietas jauniešiem pašvaldības iestādēs un vietējos uzņēmumos	Nē
9.3 Pašvaldības nodrošina atbalstu jaunajiem uzņēmējiem (materiālais vai nemateriālais atbalsts, darbojas uzņēmējdarbības informācijas centrs, ir algots speciālists esošo un potenciālo uzņēmēju konsultēšanai u.c.)	Nē
9.4 Pašvaldībā tiek veicināta skolēnu iesaistīšanās skolēnu mācību firmu aktivitāšu programmā, kā arī tiek atbalstīta skolēnu mācību firmu darbība	Jā
Junior Achievement 22 mācību firmas, kur darbojas 56 skolēni uz MV ģimnāzijas bāzes.	
9.5 Pašvaldība līdzdarbojas skolēnu „Ēnu dienu” pasākumos¹⁰	Jā
Jauniešiem ir iespēja kļūt pašvaldības darbinieku un citu novada institūciju darbinieku „ēnām”.	
9.6 Pašvaldība veic pasākumus sociālā riska grupu jauniešu un jauniešu ar mazākām iespējām integrācijai darba tirgū	Nē
9.7 Citi pasākumi un aktivitātes, kas veicina jauniešu nodarbinātību un komercdarbību	Nē
9.8 Tiek pastāvīgi organizēti semināri vai cita veida informatīvie pasākumi par esošo un potenciālo komersantu iespējām attīstīt komercdarbību.	Nē
9.9 Iedzīvotājiem ir veiktās apmācības par rīcību un veicamajiem aizsardzības pasākumiem ugunsgrēka un katastrofu gadījumos	Nē
9.10 Pašvaldība nodrošina jauniešiem informāciju par darba aizsardzības jautājumiem	Jā

¹⁰ Papildus informācija par „Ēnu dienu” pasākumiem www.jal.lv

10. Jauniešu veselība un veselīgs dzīvesveids

Jauniešu veselības rādītāji ar katru gadu pasliktinās¹¹, jo pieaug ne tikai psihoaktīvo vielu, smēķēšanas un alkohola lietošanas izplatība jauniešu vidū, bet tajā skaitā jauniešu veselību jau no pusaudžu vecuma negatīvi ietekmē neveselīgi uztura paradumi, fiziskās aktivitātes trūkums, sēdošs dzīvesveids, tāpat arī augstais jauniešu pašnāvību skaits un jauniešu skaits, kas inficēti ar seksuāli transmisīvajām infekcijām. Tādējādi būtiski pasākumi ir veicami jauniešu veselīga dzīvesveida veicināšanā, reproduktīvās veselības uzlabošanā, jauniešiem draudzīgas veselības aprūpes nodrošināšanai, lai sekmētu jauniešu dzīves kvalitātes uzlabošanu. Sadaļas mērķis ir radīt priekšstatu par pašvaldības aktivitātēm jauniešu veselības jomā, kā arī iespēju labās prakses apmaiņai starp pašvaldībām jauniešu veselības jomā.

10.1 Pašvaldība atbalsta veselīga dzīvesveida veicināšanas pasākumus	Jā
Finansiāli, informatīvi. Tiek piešķirti līdzekļi sporta aktivitātēm: Organizē gan volejbola turnīrus, novusa, futbola. Pagastos darbojas sporta metodiķis	
10.2 Pašvaldība nodrošina jauniešiem draudzīgus veselības aprūpes pakalpojumus	Jā
10.3 Pašvaldība veicina jauniešu iesaistīšanās veselības izglītības programmās „vienaudžu izglītība”	Nē
10.4 Pašvaldībā tiek organizētas dažādas kampaņas un konkursi saistībā ar veselīga dzīvesveida tematiku, īstenoti tematiskie veselības dienas pasākumi (Starptautiskā AIDS diena, Astmas diena, Diabēta diena u.c.)	Jā
Šo funkciju pilda skolas, organizējot dažādus pasākumus.	
10.5 Pašvaldība nodrošina jauniešiem pieejamus bezmaksas psihologu un sociālo darbinieku pakalpojumus, jauniešiem pieejamas ar veselības jautājumiem saistītas konsultācijas	Jā
Skolas psihologi, ārstu konsultācijas un pakalpojumi jauniešiem līdz 18.g. – bezmaksas. Novada bērniem un ģimenēm pieejami psihologa pakalpojumi izglītības nodaļā.	
10.6 Pašvaldība popularizē Bērnu un pusaudžu uzticības tālrūni	Jā
Skolās ir redzamās vietās pielikti uzticības tālrūņu numuri un skolēnus, vecākus informē par tiem pedagogi. Afišas JIC. Un kampaņveidīgi vietējos masu medijos.	
10.7 Pašvaldībā tiek organizēti informatīvie pasākumi jaunajām māmiņām (par zīdīšanas u.c. jautājumiem)	Jā
SIA „Madonas slimnīcā” - Jauno māmiņu skola	
10.8 Izveidoti jauniešu veselības un izglītības centri vai darbojas citas vietas, kurās jauniešiem pieejama konsultatīva palīdzība veselības jautājumos¹²	Nē
10.9 Pašvaldības vispārējās izglītības iestādes ir ieguvušas Veselību veicinošo skolu, Veselīgu uzturu veicinošo skolu statusu/novērtējumu	Nē
10.10 Citi pasākumi un aktivitātes pašvaldībā jauniešu veselības veicināšanai un veselīga dzīvesveida ievērošanas veicināšanai.	Jā
Sporta halles organizētie pasākumi, sporta dienas, pārgājienu dienas skolās u.c.	

¹¹ Apkopojumu par situāciju jauniešu veselības jomā valstī skatīt Jaunatnes politikas pamatnostādnes 2009.-2018.gadam, www.bm.gov.lv.

¹² Labās prakses piemērs par jauniešu izglītības un veselības centru, tā darbības efektivitāti un ieguvumiem pieejams <http://www.cesis.lv/?p=416>